

Česká zemědělská univerzita v Praze
Provozně ekonomická fakulta
Katedra ekonomických teorií

Teze diplomové práce

Využití programů pro rozvoj venkova v obci
Skalice

Bc. Petra Karpíšková

© 2015 ČZU v Praze

Využití programů pro rozvoj venkova v obci Skalice

Souhrn

Tato diplomová práce se zaměřuje na možnosti obce Skalice, využít podpory ke svému rozvoji, z různých dotačních programů. Především je zaměřena na Operační program životního prostředí, v rámci kterého obec podala žádost o dotaci.

Teoretická část diplomové práce se snaží vymezit danou problematiku, sumarizovat všeobecné poznatky a zajistit podklady pro vypracování vlastní práce. Na tuto část navazuje empirický sociologický výzkum. Na základě standardizovaného dotazníku byly zjištěny informace, týkající se obecného povědomí občanů obce Skalice o dotačních programech, o jejich postoji k likvidaci bioodpadu a techniky k ní určené. Zjištěné informace byly využity ke zhodnocení návrhů technologií na likvidaci bioodpadu a vybrání nejhodnější varianty.

V poslední části práce byla vypracována analýza obce Skalice pro účely podání žádosti o dotaci. V neposlední řadě byla vypracována žádost a podána v řádném termínu na příslušný institut.

Klíčová slova

dotace, obec, zastupitelstvo, dotační programy, respondenti, dotazníkové šetření, druhy dotací, fondy, bioodpad, životní prostředí

1. Cíl práce

Cílem diplomové práce je vysvětlit základní pojmy týkající se dotací a dotačních programů, o které lze žádat v České republice a ukázat možnosti jednotlivých dotací. Následně doporučit vhodný dotační program pro rozvoj obce Skalice.

Dále si práce dává za cíl vyhodnotit nejhodnější variantu techniky na likvidaci bioodpadu, kterou by měla obec zvolit pro svůj rozvoj. Před zpracováním konkrétních návrhů dojde k empirickému sociologickému výzkumu pomocí standardizovaného dotazníku, kde občané obce Skalice vyjádřili svůj názor na danou problematiku. Cílem dotazníkového šetření je vyhodnotit, zda občané vybrané obce mají povědomí o dotačních programech, které lze získat na její rozvoj. Dalším úkolem bylo analyzovat, kterou z technik likvidace bioodpadu by

občané zvolili a z jakého důvodu. Výsledky dotazníkového šetření budou použity při sestavování a zhodnocení návrhů vybraných technik.

V poslední části práce je aplikován konkrétní dotační program na obec, s cílem podniknout všechny nezbytné kroky pro získání předmětné dotace.

2. Metodika práce

Při zpracování teoretické části bylo prioritní studium odborných knih a článků, zákonů a dalších právních předpisů a v neposlední řadě elektronických zdrojů. Je zde použita technika analýzy odborných dokumentů, přesněji se jedná o sběr sekundárních dat. Dále práce obsahuje informace, které byly získány při konzultacích se starostou obce Skalice.

Praktická část práce se zaměřuje na analýzu obecného povědomí občanů o dotačních programech a postoj občanů k likvidaci bioodpadu a techniky k ní určené. Pro vypracování této části byla použita základní technika empirického sociologického výzkumu, a to standardizovaného dotazníku, který využívá sběru primárních dat.

V poslední části práce byla vypracována analýza potenciálu produkce odpadů obcí. Na základě spolupráce s místním pracovníkem zodpovědným za zpracování bioodpadu byl sestaven přehled, množství zpracovaného bioodpadu dosavadním způsobem a plánovaný výhled objemu bioodpadu dosaženého realizací projektu.

3. Výsledky a doporučení

Tato práce rozebírá problematiku dotačních programů, které může obec využít ke svému rozvoji. Obec Skalice po důkladné analýze a zvážení všech možností zvolila pro svůj rozvoj podporu v rámci Operačního programu Životního prostředí. Podpora poskytovaná tímto programem je pro rozvoj obce velice důležitá, jelikož jí umožňuje zlepšit život v obci a dává příležitost občanům efektivně využívat biologicky rozložitelný odpad a přispět tak ke zlepšení životního prostředí. Neméně důležitý je také fakt, že tento program pomůže obci splnit povinnost, kterou jí ukládá novelizace odpadové legislativy. V rámci poskytované finanční podpory se obec rozhodla zažádat o techniku na likvidaci bioodpadu konkrétně o dotaci na svozový automobil. V rámci diplomové práce proběhlo dotazníkové šetření, které mělo zjistit obecné povědomí občanů o dotačních programech a názor na bioodpadovou techniku.

Z průzkumu vyplynul obecný zájem obyvatelů o techniku domácích kompostérů. Toto stanovisko zastupitelé obce při rozhodování, kterou z technik zvolit vzali v potaz, avšak nebyla odhlasována. Poté co obec rozhodla o typu techniky, na kterou bude žádat dotační podporu, byl vypracován projekt „Sběr a svoz biologicky rozložitelného odpadu v obci Skalice“. Tento projekt je nedílnou součástí žádosti o dotaci. Obsahuje všechny nezbytné náležitosti a jeho cílem je vyzdvihnout všechna pozitiva, která představuje pro obec pořízení svozového automobilu. Realizace projektu umožňuje návrat využití bioodpadu při výrobě zelené energie, kdy se následně vrací přírodě v podobě přírodních hnojiv. Samozřejmě má i pozitivní dopad na ekologické chování občanů.

Dne 15.3.2015 byla elektronicky podána žádost obce se všemi náležitostmi prostřednictvím informačního systému BENE-FILL. Poté byla žádost doručena na příslušné krajské pracoviště Státního fondu životního prostředí České republiky. Výsledkem práce tedy je úspěšné podání žádosti obce o finanční podporu na pořízení svozové techniky. Obec Skalice by mohla být úspěšným žadatelem o tuto dotaci, ale bohužel je v současnosti velké množství obcí, které žádají o tutéž podporu. Důvodem je nutnost splnit povinnosti dané vyhláškou č. 321/2014. Obec má dále nevýhodu, že nedisponuje vlastní strategií rozvoje, která by mohla být při hodnocení žádosti kladnou položkou. Doporučením do budoucna je pro obec vypracovat strategii rozvoje, která přispěje k formování cílů obce a podpoří její budoucí snažení.

4. Závěr

Postarat se o rozvoj obce je nelehký úkol, jelikož častý problém je nedostatek financí. Existuje jen málo obcí, které nepotřebují finanční pomoc k realizaci projektů. Obec se musí postarat o rozvoj a zvýšení kvality života v obci, ale současně dbát na to, aby se nezadlužila a hospodárně nakládala s finančními prostředky. Řešením této situace jsou evropské a státní fondy, které obcím umožňují čerpání finančních prostředků prostřednictvím dotačních programů.

K naplnění cíle, práce nejdříve vysvětluje základní pojmy týkající se dotací a dotačních programů, o které lze žádat v České republice a ukazuje možnosti jednotlivých dotací. V teoretické části byl vypracován stručný souhrn základních informací o pojmech týkajících se této problematiky a o dotačních možnostech v České republice. Základem vypracování této

části práce byla studie odborných knih, článků, právních předpisů a v neposlední řadě elektronických zdrojů.

Cílem práce bylo nalézt vhodný dotační program pro rozvoj obce Skalice. Jako nejvhodnější dotační program pro rozvoj obce v současné době, byl zvolen Operační program životního prostředí konkrétně podporovaná oblast zkvalitnění nakládání s bioodpady. Vizi programu je snižování množství skládkovaného biologicky rozložitelného odpadu a zamezení vzniku černých skládek s tímto odpadem. Dále se snaží snižovat měrnou produkci odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu, maximálně využívat odpady jako náhrady primárních přírodních zdrojů a minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí. Tento program byl vybrán po důkladném prostudování dotačních možností obce. Vzhledem k nutnosti vyhovět požadavkům novelizace zákona a přispět k vyřešení problému lepšího využití nahromaděného bioodpadu, byl po konzultaci se starostou obce zvolen zmíněný dotační program jako nejlepší pro rozvoj obce.

V návaznosti na zvolený operační program bylo cílem práce zhodnotit nejvhodnější variantu techniky na likvidaci bioodpadu. Pro dosažení tohoto cíle byl zrealizován empirický sociologický výzkum, kde pomocí standardizovaného dotazníku, mohli občané obce Skalice vyjádřit svůj názor na dané téma. Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že občané nemají povědomí o dotační problematice, kterou může jejich obec využít. Tato nevědomost plyne z malé účasti občanů na veřejných zasedáních zastupitelstva, kde jsou všechny možnosti obce do detailu probírány. Hlavním cílem dotazníkového šetření, bylo zjistit nejpožadovanější typ techniky na likvidaci bioodpadu. Největší procento z respondentů zvolilo techniku domácích kompostérů a to z praktického důvodu, který jim poskytuje. Dne 25.2.2015 byly vypracované návrhy a výsledky dotazníkového šetření předneseny zastupitelů obce a starostovi. Na toto téma proběhla diskuze, při které zastupitelé vzali v potaz i zjištěné výsledky dotazníkového šetření. Následně byla zvolena nadpoloviční většinou technika na likvidaci bioodpadu a to svozový automobil (multicar).

Cílem práce bylo podniknout všechny nezbytné kroky pro získání dotace na pořízení svozového automobilu. Prvním krokem bylo zajistit pro obec stanovisko místně příslušného krajského úřadu z hlediska potřeb životního prostředí, které obci potvrdí, že její záměr je v souladu se strategií Programu rozvoje Královehradeckého kraje pro období 2014 – 2016. Tato strategie byla získána a potvrzuje soulad záměru se strategií. Dále bylo nezbytné vypracovat analýzu potenciálu produkce odpadů. Byla zjištěna podkladová data, na základě

kterých byl projekt vypracován. Diplomová práce stručně uvádí obsah projektu a jeho výstupy. V neposlední řadě byla zpracována žádost, která byla podána elektronicky prostřednictvím informačního systému BENE-FILL dne 15.3.2015. Poté byla žádost doručena na příslušné krajské pracoviště Státního fondu životního prostředí České republiky. Následně bude žádost zkontrolováno pro svou formální správnost a obsah všech potřebných dokumentů. Poté bude bodově ohodnocena podle jednotlivých kritérií.

Využití podpory zvoleného programu, je pro rozvoj obce opravdu důležité. Získáním finančních prostředků z tohoto dotačního programu by obec měla možnost zkvalitnit život obyvatelům a umožnila by pohodlnější a efektivnější využívání biologicky rozložitelných odpadů, čímž by přispěla k ochraně životního prostředí. V neposlední řadě by tato podpora přispěla ke splnění povinnosti, kterou obci ukládá zákon.

Vybraná technika na likvidaci bioodpadu zajišťuje praktické a ekologické využívání odpadů vyprodukovaných jak obcí samotnou tak jejími obyvateli. Svozový automobil je pro obec nejvhodnější variantou a to z důvodu jeho další využitelnosti a praktičnosti.

Na závěr je nutno uvést, že starat se o obec, její stabilitu a rozvoj, není lehká činnost. I přesto, že obec Skalice splnila všechny podmínky a pravidla, která stanovuje vybraný program, není zaručeno, že získá dotační prostředky, o které žádá. Výzvou je alokování množství finančních prostředků, které ale většinou nestačí na uspokojení všech žádostí. Problémem je, že většina obcí jako je obec Skalice bude chtít využít této dotační možnosti, aby splnili zákonem danou povinnost. Nyní, je pouze otázkou na kolik bodů bude ohodnocen projekt „Sběr a soz biologicky rozložitelného odpadu v obci Skalice“ a zda jí budou poskytnuty potřebné prostředky pro její rozvoj. Nezbyvá nic jiného než obci popřát hodně štěstí.

5. Seznam použitých zdrojů – vybrané bibliografické citace

- HALÁSEK, Dušan. *Rozhodování ve veřejném sektoru*. 1.vyd. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava, 2004. ISBN 80-248-0570-7 2004
- Operační program Životní prostředí. Operační program životního prostředí 2014 – 2020 verze 7. [online], [cit. 2014-11-07] Dostupný z WWW <<http://www.opzp.cz>>
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2789
- Ministerstvo zemědělství ČR. *Dotační možnosti pro obce*. 1.vyd. Praha, 2009. ISBN 978- 80-7084-855-5
- Vyhláška č. 321/2014 ze dne 16.12.2014, o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálního odpadu